

**Комунальний заклад «Одеський художній коледж
ім. М.Б.Грекова»**

**ІНСТРУКЦІЯ №55-ОП
З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА ПРИСТАВНИХ
СХОДАХ І ДРАБИНАХ
КЗ «ОХК ім.М.Б.Грекова»**

м.Одеса
2020

Інструкція з охорони праці при роботі на приставних сходах і драбинах

1. Загальні положення.

1.1. **Інструкція з охорони праці при роботі на приставних сходах і драбинах** розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, з урахуванням «Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями», затвердженими наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України 19.12.2003 р. №966.

1.2. Всі положення даної інструкції з охорони праці при роботі на приставних сходах і драбинах поширюється на всіх співробітників освітньої установи, які при виконанні роботи використовують переносні приставні сходи і драбини.

1.3. До самостійної роботи на переносних сходах допускаються особи, які:
досягли віку 18 років, пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд при відсутності будь-яких медичних протипоказань для самостійної роботи на висоті;

- пройшли вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці.
- 1.4. Шкідливими і небезпечними чинниками при роботі на сходах і драбинах є:
 - фізичні фактори, такі як навантаження, що перевищують розрахункові значення; можливість падіння з висоти;
 - нестійке положення приставних сходів або драбини;
 - психофізіологічні чинники, такі як тривалі статичні навантаження і монотонність роботи; страх працівника перед висотою.

1.5. Кожна драбина повинна бути міцною, надійно закріпленою і мати достатню довжину, щоб забезпечувати надійну опору для рук та ніг працівників у будь-якому робочому положенні.

1.6. Усі переносні драбини та стрем'янки після виготовлення їх та капітального ремонту, а також періодично під час експлуатації повинні випробовуватись статичним навантаженням:

- 1 раз на 12 міс. - металеві драбини та стрем'янки;
- 1 раз на 6 міс. - дерев'яні драбини та стрем'янки.

1.7. На кожній з драбин, що перебуває в експлуатації, повинні бути зазначені:

- інвентарний номер;
- дата проведення наступного випробування;
- належність дільниці.

На дерев'яних та металевих драбинах написи повинні виконуватись на тятивах.

1.8. Розміри приставних сходів повинні бути такими, щоб забезпечувати співробітнику можливість виконувати роботу в положенні стоячи на щаблі, яка повинна знаходитися на відстані не менше 1 м від верхнього кінця приставних сходів.

- 1.9. Співробітник, що працює на переносний сходах, зобов'язаний виконувати вимоги інструкції з охорони праці при роботі на сходах і драбинах в установі, дотримуватися правил пожежної безпеки, знати і вміти швидко знаходити місця розташування первинних засобів пожежогасіння.
- 1.10. Робітник, який виконує роботу на драбині, зобов'язаний знати місце розташування медичної аптечки, призначеної для надання першої допомоги потерпілим.
- 1.11. Під час виконання роботи працівник, що працює на сходах, зобов'язаний дотримуватися правил носіння спецодягу, користування засобами індивідуального та колективного захисту, а також дотримуватися правил особистої гігієни і дотримуватися чистоти на своєму робочому місці.
- 1.12. Про всі виявлені несправності приставних драбин працівник зобов'язаний своєчасно інформувати завгоспа, а в разі його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора даного навчального закладу, а також внести відповідний запис до журналу реєстрації заявок.
- 1.13. За будь-яке невиконання або порушення цієї інструкції з охорони праці при роботі на драбині співробітник, що працює на переносний сходах або драбині, несе персональну відповідальність відповідно до чинного законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи на драбині і сходах

- 2.1. До початку проведення роботи необхідно забезпечити надійну стійкість приставних сходів або драбини, при цьому за допомогою візуального огляду і випробування необхідно переконатися в тому, що вона не зможе зісковзнути з місця або бути випадково зрушена.
- 2.2. Під час установки приставних сходів в умовах, при яких можливе зміщення її верхнього кінця, їх необхідно надійно закріпити за стійкі конструкції.
- 2.3. Необхідно переконатися в тому, що вага, яку повинні будуть витримувати сходи (людина плюс робочі матеріали), не перевищує їх максимальне проектне навантаження.
- 2.4. Необхідно переконатися в тому, що всі засувки на висувних сходах задіяні правильно.
- 2.5. Необхідно переконатися в тому, що сходи мають достатню довжину для виконання конкретної роботи.
- 2.6. При використанні драбини завжди необхідно її повністю розкрити і переконатися в тому, що розпірка зафіксована правильним чином. Не дозволяється використовувати в якості розпірки саморобні пристосування з дроту або мотузки.
- 2.7. Черговість дій при установці приставних сходів:
- 1) Покласти сходи на землю, при цьому ніжки сходів повинні розташовуватися біля основи стіни, а її верхня частина - навпроти стіни;
 - 2) Підняти кінець драбини над головою і рухатися під неї у напрямку до стіни, переміщаючи руки від поперечини до перекладки у міру просування вперед;
 - 3) Коли сходи будуть перебувати у вертикальному положенні і верхня частина досягне стіни, необхідно відтягнути підґрунтя сходів назад таким чином, щоб відстань до стіни становила $\frac{1}{4}$ висоти до верхньої точки опори.
- 2.8. Під час опускання приставних сходів дану послідовність необхідно повторити в зворотному порядку. Так як при цьому доведеться рухатися спиною вперед, то перед початком виконання цієї послідовності необхідно прибрати зі шляху всі сторонні предмети. Опускати сходи необхідно повільно, щоб не втратити контроль і не допустити їх падіння.
- 2.9. Перед початком виконання робіт із застосуванням приставної драбини необхідно забезпечити її стійкість, верхній кінець закріпити за стійкі конструкції, щоб виключити можливість зміщення драбини.

2.10. У разі виконання робіт з підвісних, приставних та з розсувних драбин на висоті більше 1,3 м працівники повинні застосовувати запобіжні пояси.

2.11. Не дозволяється приступати до виконання робіт при виявленні будь-яких невідповідностей робочого місця встановленим в даній інструкції з охорони праці при роботі на сходах і драбині вимогам, а також при неможливості виконати зазначені в даній інструкції підготовчі до роботи дії.

3. Вимоги безпеки під час проведення роботи на сходах і драбині

3.1. Співробітник, що працює на переносній драбині, зобов'язаний строго дотримуватися даної інструкції з охорони праці при роботі на драбині.

3.2. Приставні драбини та стрем'янки повинні бути обладнані пристроєм, що запобігає перевертанню та зсуванню їх під час виконання робіт.

3.3. На нижніх кінцях приставних драбин та стрем'янок повинні бути оковки з гострими наконечниками у тому разі, якщо вони встановлюються на землі. У разі використання драбин на гладких поверхнях (паркеті, металі, плитці, бетоні) на них повинні надягатись башмаки з гуми або іншого нековзкого матеріалу.

3.4. Верхні кінці драбин, якщо їх приставляють до труб або проводів, повинні бути обладнані спеціальними гаками-захватами.

3.5. Працівник зобов'язаний під час виконання підйому або спуску завжди знаходитися лицем до сходів, і триматися за них хоча б однією рукою.

3.6. Під час проведення роботи на сходах і драбинах не дозволяється:

- виконувати роботи біля обертових механізмів, працюючих машин, транспортерів тощо та над ними;
- виконувати роботи із застосуванням електричного та пневматичного інструменту, будівельно-монтажних пістолетів;
- виконувати газо- та електрозварювальні роботи;
- натягувати проводи та підтримувати на висоті важкі деталі (для виконання таких робіт повинні застосовуватись риштування або стрем'янки з верхніми площадками, обгородженими поручнями).

3.7. Не дозволяється виконувати роботи з приставної драбини, стоячи на щаблі, розташованому на відстані менше 1 м від верхнього кінця драбини.

3.8. Заборонено у разі недостатньої довжини драбини створювати додаткові опорні споруди з ящиків, бочок тощо.

3.9. Приставна драбина повинна встановлюватись під кутом нахилу до горизонтальної площини не менше 45° і не більше 60°. При встановленні драбини під кутом нахилу менше 60° додаткове закріплення верхньої частини драбини не вимагається.

3.10. Забороняється встановлювати драбину на східці маршів сходової клітки. У разі необхідності на сходових клітках повинен споруджуватись поміст.

3.11. Не дозволяється виконувати роботу з двох верхніх щаблів стрем'янок, які не мають поручнів або упорів.

3.12. Перебування на щаблях приставної драбини або стрем'янки дозволяється одному працівнику.

3.13. Не дозволяється піднімати або опускати вантаж по приставній драбині та залишати на ній інструмент.

4. Вимоги безпеки після завершення роботи на переносний сходах

4.1. Після завершення роботи на драбині робочий зобов'язаний:

- оглянути і привести в належний порядок своє робоче місце;
- поінформувати про всі несправності і зауваження, виявлені під час роботи, свого безпосереднього керівника і внести відповідний запис до журналу заявок;
- при виході з робочого приміщення закрити всі вікна і відключити освітлення;
- прибрати сходи в спеціально призначене для цього місце.

4.2. При виявленні дефектів сходи необхідно підписати відповідним записом і не використовувати до тих пір, поки вона не буде відремонтована.

4.3. Драбини слід зберігати в сухих приміщеннях.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі виникнення аварійних ситуацій співробітник, що працює на переносний сходах, зобов'язаний, при можливості, проінформувати про це свого безпосереднього керівника, інженера з охорони праці або чергового адміністратора освітнього закладу.

5.2. При появі запаморочення або раптовому виникненні почуття страху, не допускаються спроби поспішного спуску зі сходів. Необхідно обхопити стійки руками і чекати до тих пір, поки стан покращиться. Потім необхідно повільно і обережно спуститися сходами вниз.

5.3. При отриманні травми необхідно негайно повідомити про це завгоспа, інженера з охорони праці або чергового адміністратора навчального закладу.

Узгоджено:

Служба охорони праці

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 2020 р.